

REVUE

XII

Onze dichteres H el ne Swarth verrijkte met een nieuwen bundel po zie onze literatuur. „Wijding” noemde ze dezen. *) En er ligt wijding over alle verzen. Men kan geen bladzij lezen of men komt dadelijk onder de bekoring van het schoone woord. Al is er variatie van rythme, de jambische maat van het sonnet, de origineele greep van woord en uitdrukking doen haar nog zien als de dichteres eener nu al lang voorbijge periode. Ook de indirecte beelding herinnert aan dien ouden tijd.

De tachtiger-jaren der vorige eeuw brachten vernieuwing op po tisch gebied. En al zijn de dichters dezer jaren fel aangevallen, scherp becriteerd door de modernen, toch kan niet ontkend, dat zij in zuivere beeldspraak en klankenrijkdom een nieuwen tijd schiepen, die ook van betekenis is geweest voor latere tijden. Elke beweging op letterkundig gebied moet in de lijst van eigen tijd gezien en gewaardeerd.

In het sonnet „Wintervuur” heeft de begenadigde dichteres ontroerend-teer haar verhouding tot den Heiland bezongen. Ze heeft haar laatste lauwer en haar laatsten palm in het wintervuur verbrand.

„De dorre bladren knetteren.”

En ze denkt er nu over na, of dit al de winst was van het leven. De storm heeft de rozen vernield; de bliksem heeft haar schuur verbrand; de nijd trachtte haar den lauwer te rooven. En ze vraagt den Heiland, of zij nu voor Hem eindelijk arm genoeg werd.

De moede vlinder, die aan 't glas de brooze vleugelen stoot is haar beeld van haar ziel, die vergeefs poogde tot de vrijheid te komen.

Haar natuurtekeningen blijven fijn.

„Onstuimig jaagt de wind de bladerdrift
Geel over 't bleeke zand en hagelt los
Een bui kastanjes, blinkend bruin en ros.”

De natuur domineert echter in dezen bundel niet. Menig gedicht is de directe uiting van haar zielestemming en doet vragen, of de dichteres den invloed van den modernen tijd hier onderging.

Zoo in haar bede:

God van mijn eenzaamheid,
God, die de Al-Eene zijt,
Luister naar mij!
God, die mijn wegen spreidt,
God, die mijn schreden leidt,
Blijf mij nabij.

Al is het woord *spreidt* hier minder gelukkig.

In de verzen over Bijbelsche onderwerpen is de fantasie soms wat gewaagd. Zoo in „De Wijzen,” waarin het Christuskind zijn handje heft en de wijzen „met groetjes zegent.”

Aan 't slot lezen we auto-biografische aantekeningen. Ze zijn belangrijk genoeg al zijn ze onvolledig. Vooral hierin, dat zij met geen enkele zin iets zegt, over de groote, gezegende levensverandering, die haar nu den levensavond rijk en licht maakt.

We zijn blij met deze verzen en hopen, dat H el ne Swarth ook in alle tijdschriften, waarin ze haar fijne po zie plaatst, getuigen mag van de liefde van den Heiland, die haar gelukkig maakte.

We zeggen het H el ne Swarth dankbaar na: „Wie Christus volgt, kan zingend verder gaan.”

*) Uitgave: La Riviere & Voorhoeve, Zwolle.

ons allen neerziet met ontferming.

't Is een goede gedachte van de redactie om alle medewerkers zich even voor te laten stellen aan de lezers. In 't gewone leven zegt het vaak zoo weinig, als een vreemde naar u toekomt, u de hand geeft en zijn naam noemt, dien ge meestal niet eens goed verstaat. Toch is hier 't voorstellen iets anders. Vreemden zijn we niet voor elkander.

Wat dan 't doel is?

Elkander in gedachten 'n hand geven, elkaar even goed in de oogen zien en de hand even omhoog steken om te wijzen op Hem, die ons allen door en door kent en Die op

Adredeus

ZONDAGSSCHOOLWERK

De kinderen moeten Jezus zien

Onder de machtige gewelven van de Pieterskerk te Leiden, dit groote oude kerkgebouw, hebben we gedacht aan het „kleine” stille werk van de Zondagsschool. Op dezelfde plaats waar, zooals Ds Punsellie in zijn rede opmerkte, de twee groote pioniers in dit werk, Capadose en Da Costa, gedoopt zijn.

We hoorden hoe klein het begonnen is, toen Capadose in 1836 zelf zijn eerste Zondagsschool hield en hij anderen in een open brief opwekte hetzelfde te doen en in hun huizen enkele kinderen bijeen te brengen om hen op eenvoudige manier van den Heiland te vertellen. En we konden het bijna niet gelooven, dat thans iederen Zondag ongeveer 250.000 kinderen in ons land met den Naam van Jezus worden bekend gemaakt.

Het zou niet aangaan, hier weer te geven wat Ds Punsellie en Ds Wiersinga dien avond alles tot ons hebben gesproken. Maar  en ding, dat beide sprekers, zij het op verschillende wijze, hebben gezegd, zal ik niet licht vergeten. Ofschoon het niet nieuw voor me was en ook voor u niet zal zijn.

Ds Punsellie wees er ons op, dat het er niet op aankomt of de kinderen d zen of g nen onderwijzer op de Zondagsschool aantreffen. Ze moeten er Jezus ontmoeten. D ar gaat het om. Zij moeten er Hem zien, heel dichtbij, zooals op dat schilderij waar Hij zit op een eenvoudig boerendeel, en de kinderen om Hem heen staan in hun bonte jurkjes en geruite schortjes met open mond en glanzende oogen. Hoe dikwijls plaatsen we onszelf niet op den voorgrond! En altijd zal Hij er door op den achtergrond geschoven worden, en het kind niet zoo h el dicht bij Hem kunnen komen. Omdat wij er tusschen staan en een hinderpaal vormen.

Hoe dikwijls doen we niet alsof het Zondagsschoolwerk ons werk is! En het is toch Zijn werk, waarbij wij slechts werktuigen zijn. M gen zijn. Want dat is reeds iets groots, dat Hij ons wil gebruiken. Is het niet om te huiveren, de gedachte dat wij ze samen mogen brengen: Jezus de Kindervriend en de ontvankelijke, maar o zoo teere kindervriend? Hoe gemakkelijk bederven we daar iets, maken we iets kapot, omdat we zelf met onze eigen handen wilden doen, wat alleen Hij tot stand kan brengen. Als we daar meer aan dachten, zouden we het werk dan niet vaak anders verrichten? Meer bescheiden? Meer biddend?... En daardoor beter?

De opmerking van Ds Wiersinga komt eigenlijk op hetzelfde neer. We moeten ons klein maken wanneer we voor de klas staan en aan de kinderen de geschiedenissen vertellen. Zoo klein als het kind zelf. Dat slaat natuurlijk allereerst op onze manier van vertellen. Evenals Elisa, toen hij het kind van de Sunamietische opwekte, zich  en moest maken met den gestorven jongen — mond op mond, oog op oog en hand op hand — z o ook moeten wij ons  en maken

met het kind. Maar daarin ligt ook opgesloten die andere gedachte, dat wij als het ware weg moeten vallen. Zondagsschoolwerk is geen werk van ons. Doch het is evenmin een werk waarbij het om ons gaat.

Eerst wanneer we dit in het oog houden, zal onze arbeid vrucht kunnen dragen. Alleen zóó verricht, kon het kleine Zondagsschoolwerk zich zoo ontwikkelen, en zal het zich verder kunnen ontwikkelen.

En alleen zóó zal het Zondagsschoolwerk zijn wat het moet zijn: reddingswerk. Kleine, arme kinderharten moeten verwarmd worden door de liefde van het groote, rijke Heilandshart. Opdat de kinderen gelukkig zullen zijn in het vaak koude leven hier beneden; opdat ze eenmaal hierboven deel zullen hebben aan het eeuwige leven en ze aan anderen door kunnen geven den liefelijken Naam van Jezus, den eenigen, waardoor zondaren zalig kunnen worden.

Mr J. Munting

Uit een ouden brief

...Ik ben waarlijk dankbaar te hooren, dat gij een Zondagsschool begonnen zijt en ik reken het als een voorrecht, wanneer iemand in dit werk mag bezig zijn.

Hoe langer hoe meer heb ik het gezegede werk der Zondagsschool op prijs leeren stellen, en ik geloof, dat alle broeders en zusters in Christus goed doen, als zij het werk der Zondagsschool in hun woonplaats steunen met hun gebeden en gaven.

Er zijn er, die er met weinig waardeering over spreken, die er lauw tegenover staan; die zelfs anderen ontmoedigen. Zij zien er op neer als op iets, dat de plicht der Christelijke ouders op den achtergrond plaatst. Dit laatste zou een ernstige aanmerking zijn, als ze gegrond ware. Maar ze is het geenszins. Want het werk der Zondagsschool ontslaat de ouders niet van hun plichten en dringt deze plichten niet op den achtergrond, maar staat integendeel de ouders terzijde bij hun plichten. In de eerste plaats zijn er vele ouders, die niet denken aan hun roeping als ouders, omdat zij met den Heer geen rekening houden. Hun kinderen loopen en spelen op straat. Of, als ze hun kinderen in huis houden en hun een betere opvoeding geven wat het aardsche betreft, onderwijzen ze hen toch niet in de Schriften. In de tweede plaats zijn er ouders, die zóó hard moeten werken voor hun dagelijksch brood, — soms is er alleen een moeder, omdat de vader jong stierf, — dat ze bijna geen tijd en kracht hebben, hun kinderen in de Goddelijke dingen te onderwijzen. En in de derde plaats missen vele ouders de geschiktheid, hun kinderen goed te vertellen of hun de Bijbelsche lessen te leeren. Welk een heerlijke hulp zijn voor dezulken die broeders en zusters, die kleine kinderen geregeld des Zondags de geschiedenissen van den Bijbel vertellen, en ze ook later, als ze grooter zijn, onderwijs in de Schriften geven!

C. H. Mackintosh

God deed groote dingen

Wat al zegen wordt aan de kinderen gebracht door de Zondagsschool! En niet alléén aan de kinderen; ook aan de ouders. Kinderen kunnen thuis zoo ongekunsteld vertellen van wat ze hoorden. Het lied, dat ze leerden, weerklinkt in de huiselijke woning. Het boek, dat ze van de Zondagsschool meebrengen, wordt thuis ook door anderen gelezen. Wie zal nagaan, hoeveel zegen er is verbreed door liederen als „Er ruischt langs de wolven,“ „'t Scheepken onder Jezus' hoede,“ enz.! Wie zal zeggen, hoeveel troost aan menig ouderhart die eenvoudige Zondagsschoolboekjes brachten!

Honderd jaar bestaat de Zondagsschool in ons land. Een zeventigjarige herdenking van de oprichting der „Nederlandsche Zondagsschoolvereeniging“ vond in Sept. j.l. plaats. De Gereformeerde Zondagsschoolvereeniging „Jachin“ werd vijf en zestig jaar geleden opgericht. Sommige Zondagsscholen van de „Broeders“ begonnen zeventig en tachtig jaar geleden. Hun Zondagsscholen in Den Haag en Scheveningen vierten dezer dagen het zestigjarig bestaan. — Onvermoeid gaven week aan week jongeren en ouderen zich, vaak met veel opoffering, aan het Zondagsschoolwerk. In den aanvang hielden sommigen twee of drie uur Zondagsschool op den Zondagmiddag. — Tien-duizend mannen en vrouwen zijn nu in dien arbeid bezig! En de zegen, dien zij verspreiden, keert tot hen zelf weer. Want elke week moeten zij zich voorbereiden, den Bijbel onderzoeken, handboeken raadplegen, enz.

Wat groote dingen heeft God gedaan!

En dan denk ik aan een merkwaardige gebeurtenis uit het Zondagsschoolleven, die ik nooit moede word om te vertellen, omdat ze zoo'n prachtige illustratie is van het woord: „De Heere heeft groote dingen gedaan!“

Zestig jaar geleden begon mijn Oom C. H. Voorhoeve als drie-en-twintigjarig jongmensch Zondagsschool te houden in Scheveningen. Hij had een hart voor de kleinen, en kon zoo mooi voor hen vertellen. Vele kinderen kwamen geregeld samen in de Openbare School, die hij aangevraagd had, voor dit doel te mogen gebruiken. Maar opeens vond hij op een Zondag de school gesloten: van moderne zijde had men tegenstand geboden. Toen stond een bekende reeder, de heer Pleijzier, zijn bokkingrookerij af, een groote schuur, waarin leege haringtonnen stonden, die nu als banken werden gebruikt, met planken er op. Drie maanden bleef dit zoo. Maar intuschen had de heer Pleijzier deze aangelegenheid aanhankelijk gemaakt bij den Raad. Geroepen om zich te verantwoorden, werd den heer Voorhoeve door den Voorzitter van den Raad, die geheel voltallig was, gevraagd, wat hij eigenlijk wilde met zijn Zondagsschool. Het eenvoudig antwoord luidde: „elken Zondag aan de kinderen verhalen uit den Bijbel vertellen; ze op den Heiland wijzen.“ „Maar hoe doet u dat dan?“ klonk een tweede vraag: „vertelt u eens voor ons, alsof wij kinderen waren.“ Wat zou hij doen? Hij bad in stilte. Opeens kwam hem de geschiedenis van David en Goliath voor de aandacht. En hij schilderde David, den jongen schaapherder, die God liefhad, in zijn strijd met zijn tegenstander Goliath: in de kracht Gods overwon hij den reus! „Het is genoeg,“ zei nu de Voorzitter, „wij hebben u begrepen: u hebt ons verslagen!“ Merkwaardig! Hieraan was bij de vertelling in 't minst niet gedacht. Maar God, die dit onderwerp voor de aandacht bracht, raakte er 't geweten door der hoorders, met dit gevolg, dat hun hart werd geneigd, zoodat de Zondagsschool ongehinderd in de Openbare School kosteloos mocht worden voortgezet, in meer lokalen zelfs; en dat dit privilege tot op heden nog geldt!

J. N. V.

Zondagsschoolarbeiders van de Zondagsscholen te Den Haag en Scheveningen, tien jaar geleden, gekiekt bij een der scholers.